

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
із навчальної дисципліни
«Загальні етичні вимоги правничої професії»
обов'язкова компонента освітньої програми
другого (магістерського) рівня вищої освіти

081 Право (08 Право)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023, №8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від

Розглянуто на засіданні кафедри *фундаментальних та юридичних дисциплін*
дисциплін факультету № 6 ХНУВС, (протокол від 18.08.2023 №8)

Розробники:

1. Доцент кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6 ХНУВС, доктор філософії за спеціальністю 081-Право, доцент Певко С. Г..

Рецензенти:

1. Професор кафедри міжнародного та європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, доктор юридичних наук, професор Гавриленко О.А.
2. Завідувач кафедри теорії та історії держави і права факультету №1 ХНУВС, кандидат історичних наук, доцент Логвиненко І.А.

1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 2							
Тема № 1: Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука і навчальна дисципліна	9	2	2			5	Залік
Тема № 2: Юрист, громадянське суспільство, держава	7			2		5	
Тема № 3: Загальна характеристика юридичної діяльності	9	2	2			5	
Тема № 4: Юридична практична діяльність	9			2		5	
Тема № 5: Види юридичної практичної діяльності	7			2		5	
Тема № 6 Культура юриста та її види: етична, правова, психологічна, політична, інформаційна та естетична.	9	2	2			5	
Тема № 7: Професіограми юридичних професій	7			2		5	
Тема № 8: Стандарти професійної діяльності правоохоронних органів та їх закріплення	5					5	
Всього за семестр № 2:	60	6	12	8		40	

4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни		Вид контролю
	Всього	з них:	

	ого	лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 2							
Тема № 1: Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука і навчальна дисципліна	8	2				6	Залік
Тема № 2: Юрист, громадянське суспільство, держава	8			2		6	
Тема № 3: Загальна характеристика юридичної діяльності	12		2			10	
Тема № 4: Юридична практична діяльність	8			2		6	
Тема № 5: Види юридичної практичної діяльності	6					6	
Тема № 6: Культура юриста та її види: етична, правова, психологічна, політична, інформаційна та естетична.	6					6	
Тема № 7: Професіограми юридичних професій	6					6	
Тема № 8: Стандарти професійної діяльності правоохоронних органів та їх закріплення	6					6	
Всього за семестр № 2:	60	2	2	4		52	

2. Методичні вказівки до семінарських занять

Тема 1 Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука і навчальна дисципліна

Семінарське заняття Деонтологічні основи правоохоронної діяльності як наука і навчальна дисципліна

Навчальна мета заняття: Сформувати у студентів комплексне уявлення про деонтологію як навчальну дисципліну.

Кількість годин 2

Навчальні питання:

1. Поняття і ознаки юридичної деонтології, її предмет, методологія.
2. Передумови виникнення, етапи розвитку, нормативні основи юридичної деонтології.
3. Функції та принципи юридичної деонтології.
4. Місце деонтології у системі юридичних наук.
5. Професія «правоохоронець»: поняття, загальні ознаки.

6. Загальна характеристика окремих видів юридичної професії:

- а) суддя;
- б) прокурор (працівник прокуратури);
- в) слідчий ;
- г) оперативний працівник органів внутрішніх справ;
- д) нотаріус;
- е) юрисконсульт – працівник органів державної влади і місцевого самоврядування;
- ж) державний виконавець;
- з) працівник державної кримінально-виконавчої служби

Теми рефератів:

1. Виникнення, становлення, розвиток юридичної деонтології.
2. Особливості професії «правоохоронець»

Методичні вказівки

Розкриваючи зміст першого питання плану необхідно пам'ятати, що юридична деонтологія як навчальна дисципліна є насамперед системою знань, пов'язаних з нормативно-етичною стороною професійної юридичної діяльності юристів, - знань, які є обов'язковими для здобуття відповідного соціально значущого фаху. Визначив загалом специфіку предмету даної навчальної дисципліни необхідно перейти до аналізу її основного методологічного інструментарію.

Розглядаючи питання передумов виникнення, етапи розвитку, нормативні основи юридичної деонтології необхідно спочатку зробити історичний екскурс до часів Стародавнього Риму, Середньовіччя, потім зосередити увагу на відповідному фактологічному матеріалі 20-го століття, вказати на появу деонтологічних кодексів, на існування відповідних за змістом і характером внутрішньодержавних нормативно-правих актів.

Характеристика функцій юридичної деонтології припускає обов'язкове висвітлення таких її функцій як аксіологічна, виховна, прикладна, у свою чергу, характеристика її принципів потребує зосередження уваги на принципі гуманності, принципі законності, принципі справедливості тощо.

Після висвітлення істотного зв'язку юридичної деонтології насамперед з теоретико-історичними науками, необхідно вказати, що юристом є фахівець, який одержав повний набір юридичних знань, умінь і навичок відповідно до державних стандартів освіти, який має право займати певні посади в різних сферах юридичної практики, тобто займатися певною юридичною практичною діяльністю.

Останнє питання теми потребує докладної характеристики такої професії як «суддя», «прокурор», «юрисконсульт» тощо.

Література

1. Скаун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – С. 56-74.
2. Гусарев С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – С.14-27.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – С. 24-27.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – С. 61-65.

5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К, 2017.- С. 53-64.
6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- С. 7-16.
7. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – С. 17-18.
8. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
9. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмена: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>
2. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
3. http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.
4. http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.

Тема № 2 Юрист, громадянське суспільство, держава

Семінарське заняття Юрист, громадянське суспільство, держава

Навчальна мета заняття: Ознайомити студентів з професією та кваліфікацією юриста. З'ясувати соціальне призначення та місце юриста в громадянському суспільстві і державі.

Кількість годин 2

Навчальні питання:

1. Професія та кваліфікація юриста.
2. Місце і соціальне призначення юриста в громадянському суспільстві і державі.
3. Кваліфікаційний паспорт юриста і його структурна характеристика.
4. Кадрова політика держави у сфері юридичної практики.

Теми рефератів:

1. Юридична професія та її основні риси.
2. Соціалізація юриста та соціальна діяльність.
3. Соціальне регулювання юридичної діяльності.
4. Правова політика держави.

Методичні вказівки

1. Охарактеризувати професію юриста.
2. Визначити поняття, через які розкривається професія юриста: діяльність, взята як певна реальність; професіоналізм як якість діяльності; юридичний характер діяльності, що відрізняє її від економічної, управлінської та інших соціальних сфер застосування праці особи.
3. Визначити юридичний фах. Види фахів юридичних професій.
4. Окреслити сфери прикладання праці юриста.
5. Вказати на позитивні результати правової роботи юристів для суспільства.
6. Охарактеризувати кадрову політику держави у сфері юридичної практики.

Працюючи над питаннями рекомендується охарактеризувати професію юриста, визначити поняття, через які розкривається професія юриста: діяльність, взята як певна реальність; професіоналізм як якість діяльності; юридичний характер діяльності, що відрізняє її від економічної, управлінської та інших соціальних сфер застосування праці особи.

Підготувати опорний конспект навчального матеріалу за темою. Скласти міні-словник-довідник. Провести вивчення фахів юридичних професій.

Підібрати необхідні матеріали для розкриття теми. Підготувати опорний конспект навчального матеріалу за темою. Опрацювати та підготувати огляд опублікованих у фахових та інших виданнях статей по темі.

Література

1. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – С. 56-74.
2. Гусарєв С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – С.14-27.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – С. 24-27.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – С. 61-65.
5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К, 2017.- С. 53-64.
6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- С. 7-16.
7. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – С. 17-18.
8. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
9. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмена: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

- <http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>
http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.
http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.

Тема № 3 Загальна характеристика юридичної діяльності

Семінарське заняття Загальна характеристика юридичної діяльності

Навчальна мета заняття: Ознайомити студентів з поняттям, ознаками, функціями юридичної діяльності як різновидом соціальної діяльності. З'ясувати зміст, види та систему юридичної діяльності.

Кількість годин 0

Навчальні питання:

1. Поняття юридичної діяльності як різновиду соціальної діяльності.
2. Зміст юридичної діяльності.
3. Види юридичної діяльності.

4. Система юридичної діяльності.
5. Основні ознаки юридичної практичної діяльності.

Методичні вказівки

Працюючи над питаннями рекомендується охарактеризувати методологічні підходи до розуміння (вивчення) юридичної діяльності. Юридична діяльність як різновид соціальної діяльності. Окреслити основні риси, що характеризують юридичну діяльність. Зміст юридичної діяльності. Види юридичної діяльності. Правові дії та юридична діяльність. Порівняти юридичну діяльність та професійну діяльність юристів. Визначити систему юридичної діяльності. Внесок римських юристів у світову юридичну теорію та юридичну практику. Тенденції розвитку юридичної діяльності.

Завдання для практичного виконання.

1. Підготувати реферат на тему “Діяльність римських юристів як родоначальників юридичної теорії та практики”.
2. Підготувати доповідь на тему “Зміст юридичної діяльності”.
3. Написати есе на тему “Значення юридичної діяльності як особливого різновиду соціальної практики”.
4. Розв’язати задачі-казуси:

4.1. У присутності родичів і знайомих громадян К. і П. в суді розглядалася справа за позовом К., який позичив П. велику суму грошей, проте останній відмовився повернути борг. К., надав суду докази своїх позовних вимог - магнітофонний запис розмови під час передачі грошей та свідчення експерта, який підтвердив, що запис справжній. Адвокат відповідача вимагав відмовити у позові, оскільки відповідно до законодавства договір позики повинен бути складений у письмовій формі та нотаріально засвідчений. Суддя у позові відмовив.

Назвати всіх суб’єктів, учасників юридичної діяльності та охарактеризувати їхню роль у здійсненні цієї діяльності.

4.2. Згідно з чинним законодавством висновок експерта для особи, що проводить дізнання, слідчого і суду не є обов’язковим. Чи означає це, що експерт як учасник юридичної діяльності відіграє в ній таку саму роль, як і будь-який інший свідок? Обґрунтуйте свою позицію.

5. Законспектувати такі питання:

- Сучасна юридична діяльність і її види.
- Методи здійснення юридичної діяльності: загальна характеристика.

6. Виконати тестове завдання:

1. За суб’єктами юридична діяльність поділяється на:

- а) прокурорську;
- б) адвокатську;
- в) практичну;
- г) слідчу;
- д) комунікативну.

2. За своїм інтелектуальним характером юридична діяльність поділяється:

- а) на пізнавально-пошукову;

- б) логічно-реконструктивну;
- в) нотаріальну;
- г) реєстраційну;
- д) комунікативну;
- е) інтерпретаційну.

3. За способами перетворення суспільних відносин юридична діяльність поділяється:

- а) на правотворчу;
- б) організаційну;
- в) правозастосовчу;
- г) інтерпретаційну;
- д) приватно-правову.

4. За формами здійснення юридична діяльність поділяється:

- а) на практичну;
- б) індивідуальну;
- в) наукову;
- г) колегіальну;
- д) освітню.

5. За кількістю уповноважених осіб, які здійснюють розгляд юридичної справи, юридична діяльність поділяється:

- а) на кримінально-судову;
- б) індивідуальну;
- в) оперативно-розшукову;
- г) колективну (колегіальну).

Література

1. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – С. 56-74.
2. Гусарєв С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – С.14-27.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – С. 24-27.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – С. 61-65.
5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К, 2017.- С. 53-64.
6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- С. 7-16.
7. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – С. 17-18.
8. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
9. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмана: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

- <http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>
- http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
- http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.
- http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.

Тема №4 Юридична практична діяльність

Семінарське заняття Юридична практична діяльність

Навчальна мета заняття: Сформувати у студентів цілісне уявлення про юридичну практику як вид юридичної діяльності.

Кількість годин 2

Навчальні питання:

1. Юридична діяльність: поняття, ознаки, види
2. Поняття та ознаки юридичної практики
3. Юридична практична діяльність (юридична практика): поняття, ознаки, види
4. Зміст юридичної практики
5. Юридичний процес, його поняття, види
6. Юридична справа та її вирішення
7. Види процесуальних актів (документів)

Теми рефератів:

- 1) Система (структура) юридичної практики
- 2) Юридичні процесуальні акти-документи

Методичні вказівки

Розкриваючи зміст першого питання плану необхідно зазначити, що загалом юридична діяльність є різновидом соціальної діяльності, даного роду діяльність здійснюється юристами фахівцями з метою отримання певного правового результату, задоволення законних потреб та інтересів соціальних суб'єктів у відповідності до вимог права. Серед видів юридичної діяльності насамперед розрізняють практичну, наукову, освітню. Інші види: адвокатська, слідча, прокурорська, судова, нотаріальна діяльність, пізнавально-пошукова, організаційна, реконструктивна, реєстраційна, комунікативна й т. ін.

З'ясував, що юридична практика являє собою головним чином діяльність, спрямовану на охорону, захист прав, свобод, законних інтересів суб'єктів права, що такого роду діяльність здійснюються юристами на професійній основі, відповідно до їх компетенції, що дана діяльність за логікою речей завжди має певні юридичні наслідки, необхідно зазначити, що серед видів юридичної практики обов'язково розрізняють (за правовими формами здійснення функцій держави) такі її види як правозастосовна, право тлумачна, контрольно-наглядова, правоохоронна, правозахисна.

Відповідаючи на питання про зміст юридичної практики обов'язково треба вказати, що цей зміст утворює сукупність основних видів юридично значущих та інших дій суб'єктів юридичної практики: ведення юридичної справи, складання юридичних документів тощо.

Визначив, що юридична справа - це сукупність належним чином оформлених документів, котрі стосуються передбаченої нормами права конкретної життєвої обставини, яка стала об'єктом процесуального провадження, сформував чітке уявлення про основні види процесуальних актів-документів, необхідно зазначити, що до кола таких актів насамперед відносяться: вихідні, вхідні, підсумкові; проміжні, допоміжні тощо.

Література

1. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – С. 56-74.
2. Гусарєв С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – С.14-27.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – С. 24-27.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – С. 61-65.
5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К, 2017.- С. 53-64.
6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- С. 7-16.
7. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – С. 17-18.
8. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
9. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмена: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>

http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html

http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.

http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.

Тема № 5 Види юридичної практичної діяльності

Семінарське заняття Види юридичної практичної діяльності

Навчальна мета заняття: Ознайомити студентів з видами юридичної практичної діяльності. З'ясувати основні вимоги та умови набуття права на здійснення юридичної практичної діяльності.

Кількість годин 2

Навчальні питання:

1. Судова практична діяльність.
2. Прокурор як суб'єкт здійснення юридичної практичної діяльності.
3. Слідча практична діяльність.
4. Адвокати та нотаріуси як суб'єкти здійснення юридичної практичної діяльності.
5. Юридична консультативна діяльність.

Методичні вказівки

Розкриваючи питання плану потрібно визначити поняття суб'єктів юридичної практичної діяльності. Обов'язки та права суб'єктів юридичної практичної діяльності.

Окреслити основні вимоги та умови набуття права на здійснення юридичної практичної діяльності (набуття якостей, необхідних для самостійного здійснення професійних функцій, права на самостійне здійснення юридичної практичної

діяльності, професійних повноважень, припинення здійснення професійних повноважень).

Розкрити поняття судової практичної діяльності. Прокурор як суб'єкт здійснення юридичної практичної діяльності. Слідча практична діяльність. Адвокати та нотаріуси як суб'єкти здійснення юридичної практичної діяльності. Юридична консультативна діяльність.

Теми рефератів:

1. Координація і взаємодія у юридичній практичній діяльності.
2. Перспективи різних видів професійної кар'єри юриста.

Завдання для практичного виконання.

1. У результаті порівняльного аналізу визначте, які з відомих вам юридичних професій передбачають прийняття присяги. (У вигляді таблиці: в одній колонці - вид юридичної професії, а в іншій - зміст присяги).

2. Нормативно-правові акти, що регулюють юридичну діяльність. (У вигляді таблиці: в одній колонці - вид юридичної діяльності, в іншій – нормативно-правові акти, які її регулюють).

Тестові завдання:

1. Основне призначення слідчої практики полягає у:

- а) нагляді за законністю;
- б) проведенні досудового розслідування кримінальних злочинів для наступного їх розгляду в судах;
- в) проведенні дізнання;
- г) правове забезпечення підприємницької і зовнішньоекономічної діяльності громадян і юридичних осіб.

2. Основне призначення господарських судів полягає у:

- а) складанні й оформленні нотаріальних актів та інших документів, передбачених законодавством, яким громадяни або організації хочуть надати достовірний характер;
- б) розгляді господарських спорів, що виникають між юридичними особами, державними органами і підприємствами, комерційними і некомерційними організаціями, а також громадянами, які займаються підприємницькою діяльністю без створення юридичної особи і набули статусу суб'єкта підприємницької діяльності;
- г) здійсненні правосуддя в ході карного, цивільного, адміністративного судочинства.

Література

1. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – С. 56-74.
2. Гусарєв С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – С.14-27.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – С. 24-27.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – С. 61-65.
5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К, 2017.- С. 53-64.

6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- С. 7-16.
7. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – С. 17-18.
8. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
9. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмана: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>

http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html

http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.

http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.

Тема № 6 Культура юриста та її види: етична, правова, психологічна, політична, інформаційна та естетична

Семінарське заняття Культура юриста та її види: етична, правова, психологічна, політична, інформаційна та естетична

Навчальна мета заняття: полягає у тому, щоб розкрити суть поняття «культура», визначити її види і структуру; дослідити основні питання етичної, правової, психологічної, політичної, інформаційної та естетичної культури юриста.

Кількість годин 2

Навчальні питання:

1. Етична культура юриста.
2. Правова культура юриста.
3. Психологічна культура юриста.
4. Політична культура юриста.
5. Інформаційна культура юриста.
6. Естетична культура юриста.

Методичні вказівки

Визначити поняття культури юриста. Охарактеризувати види культури юриста.

Дослідити правову культуру юриста: поняття та її види. Правова культура суспільства, професійної групи і особи. Компетентність та досвід юриста. Дослідити етичну культуру юриста. Юридична деонтологія і професійна етика. Проаналізувати кодекс професійної етики юриста. Професійний обов'язок юриста. Дослідити інформаційну культуру юриста. Орієнтування в інформаційних потоках. Збір, обробка, зберігання та знищення інформації. Дослідити психологічну культуру юриста: поняття, загальна характеристика. Психологічна культура юриста на різних рівнях його діяльності. Застосування психологічних знань в діяльності юриста. Конфлікти в юридичній практиці. Дослідити політичну культуру юриста: поняття, її види та зміст. Залучення юриста до реалізації державної політики. Конституційна заборона діяльності політичних партій в державних органах, установах, підприємствах, організаціях, виконавчих органах місцевого самоврядування, військових формуваннях тощо. Дослідити естетичну культуру юриста. Поняття,

особливості формування та реалізації. Службовий етикет юриста. Манери поведінки юриста. Зовнішній вигляд юриста.

Теми рефератів:

1. Професійно-правова культура юриста.
2. Духовність як основа діяльності юриста
3. Етнос, нація та загальнолюдська культура.
4. Національна культура - складова професійної культури юриста.

Завдання для практичного виконання.

Розв'язати задачі-казуси:

1. Після відкриття першого судового засідання у справі суддя вголос звертається до адвоката-жінки з такими словами:

- Пані Н., я б рекомендував вам надалі вдягатися скромніше. Тут не місце для демонстрації коштовностей.

Дайте оцінку словам судді з позиції вимог судового етикету.

2. Під час судових дебатів прокурор у своєму виступі сказав:

- Я, звичайно, розумію пана адвоката, який всіляко намагається виправдати злочинця. Адже йому за це платять чималі гроші.

-Я заробітки пана прокурора не підраховую, хоча, як він, на дорогих іномарках не роз'їжджаю, - парирував адвокат.

Прокоментуйте поведінку прокурора і адвоката. Як, на вашу думку, повинен вчинити в такій ситуації суддя, що веде судове засідання?

Література

1. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – С. 56-74.
2. Гусарев С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – С.14-27.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – С. 24-27.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – С. 61-65.
5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К, 2017.- С. 53-64.
6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- 7. С. 7-16.
7. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – С. 17-18.
8. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
9. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмана: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>

http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html

http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.

http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.

Тема № 7 Професіограми юридичних професій

Семінарські заняття Професіограми юридичних професій

Навчальна мета заняття: Ознайомити студентів з професіограмами юридичних професій. З'ясувати професіограму адвоката, судді, працівника прокуратури, слідчого, нотаріуса, юрисконсульта.

Кількість годин 2

Навчальні питання:

1. Професіограма адвоката. Поняття професіограми адвоката. Структура професіограми адвоката.
2. Професіограма судді. Поняття професіограми судді. Структура професіограми судді.
3. Професіограма працівника прокуратури. Поняття професіограми працівника прокуратури. Структура професіограми працівника прокуратури.
4. Професіограма юрисконсульта. Поняття професіограми юрисконсульта. Структура професіограми юрисконсульта.
5. Професіограма нотаріуса. Поняття професіограми нотаріуса. Структура професіограми нотаріуса.

Методичні вказівки

Дослідити професіограми юридичних професій: дати загальну характеристику.

Охарактеризувати аспекти (види) юридичної діяльності: пошуковий (пізнавальний), комунікативний, посвідчуючий, організаційний, реконструктивний, соціальний аспекти.

Дослідити професіограми працівників органів внутрішніх справ: слідчого органів внутрішніх справ, дізнавача органів внутрішніх справ, оперуповноваженого кримінального розшуку, відділу у боротьбі з економічними злочинами, відділу у боротьбі з незаконним обігом наркотиків, інспектора ДАІ, експерта – криміналіста, експерта – кримінолога, інспектора кримінальної міліції у справах неповнолітніх, дільничного інспектора міліції, інспектора по роботі з особливим складом МВС.

Питання цільових виступів студентів для розкриття окремих проблем, явищ:

1. Скласти професіограму судді за такими критеріями: умови роботи, вимоги до фізичного стану та психічного розвитку.
2. Професіоналізм як невід'ємна властивість юридичної діяльності і юридичної практики.
3. Адвокат, його місце серед інших юридичних спеціальностей
4. Складіть текст профорієнтаційного виступу перед школярами випускних класів на тему «Обираємо професію адвокат» за таким планом: освіта, кваліфікаційні вимоги до кандидата, зміст професійної діяльності.

Література

1. Скаун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – С. 56-74.
2. Гусарев С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – С.14-27.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – С. 24-27.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – С. 61-65.

5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К., 2017.- С. 53-64.
6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- С. 7-16.
7. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – С. 17-18.
8. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
9. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмена: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

<http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>

http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html

http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.

http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.

Тема № 8 Стандарти професійної діяльності юриста та їх закріплення

Семінарське заняття Стандарти професійної діяльності юриста та їх закріплення

Навчальна мета заняття: Ознайомити студентів з стандартами професійної діяльності суддів, працівників ОВС, прокуратури та юристів. З'ясувати міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.

Кількість годин 2

Навчальні питання

1. Стандарти професійної діяльності та поведінки суддів.
2. Стандарти професійної діяльності працівників ОВС.
3. Стандарти професійної діяльності прокуратури.
4. Міжнародні стандарти професійної діяльності юристів.

Методичні вказівки

1. Закріплення стандартів професійної діяльності юриста.
2. Проаналізувати деонтологічні документи інших країн.
3. Європейський етичний кодекс як базовий документ здійснення діяльності з охорони правопорядку в країнах – членах Ради Європи.
4. Дослідити етичний кодекс працівника міліції України.
5. Поняття міжнародних та національних стандартів професійної юридичної діяльності.

Працюючи над питаннями рекомендується опрацювати та підготувати огляд опублікованих у фахових та інших виданнях статей. Підібрати необхідні матеріали для розкриття теми. Підготувати мікрОВкладення навчального матеріалу методом дискусії за темою " Стандарти професійної діяльності юриста". Скласти міні-словник-довідник. Рекомендується підібрати необхідні матеріали для розкриття теми. Підготувати опорний конспект навчального матеріалу та презентацію за темою. Опрацювати та підготувати інструктивно-методичні матеріали до роботи у комп'ютерних класах.

Завдання для практичного виконання.

1. Підготувати реферат на тему “Історія створення деонтологічних кодексів”.
2. Підготувати доповідь на тему “Міжнародні стандарти професійної діяльності юриста”.
3. Підготувати реферат на тему “Міжнародні кодекси професійної поведінки правників”.
4. Написати есе на тему “Національні юридичні деонтологічні кодекси, їх значення для сучасної юридичної практики”.

Література

1. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – С. 56-74.
2. Гусарєв С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – С.14-27.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – С. 24-27.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – С. 61-65.
5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К, 2017.- С. 53-64.
6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- 7. С. 7-16.
8. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – С. 17-18.
9. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
10. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмена: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

- <http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>
http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.
http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в інтернеті

Основна:

Підручники та навчальні посібники:

1. Скакун О.Ф. Юридична деонтологія: Підручник. - Х., 2015. – 212с.
2. Гусарєв С.Д., Тихомиров О.Д. Юридична деонтологія. Навч. посібник. – К., 2016. – 167 с.
3. Цирфа Г.О. Юридична деонтологія: Навч. посіб. - К., 2017. – 311с.
4. Сливка С.С. Юридична деонтологія: Навчально-методичний посібник. Львів, 2015. – 206с.
5. Сливка С.С. Правнича деонтологія: Підруч. для вищ. навч. закл. - К, 2017.- 258с.
6. Бризгалов І.В. Юридична деонтологія: Стислий курс лекцій. – К., 2016.- 134с.
7. Шмоткін О.В. Юридична деонтологія. – К., 2017. – 218с.

Додаткова:

1. Юридична деонтологія / За ред. В.М. Горшенєва, В.В. Комарова – Х., 1993.- 287с.

2. Бандурка О.М. Основи управління в органах внутрішніх справ України: теорія, досвід, шляхи удосконалення. – Х.: Основа, 2003. – 196с.
3. Гавриленко О.А., Тетерич О.М. Моральні засади професії юриста // Вісник Університету внутрішніх справ. - Вип. № 3-4. - 2016. – 109с.
4. Шумський П. Підготовка юридичних кадрів: проблемні питання // Право України. - 2016. - № 3.
5. Букач В.В. Зміст конституційних політичних прав і свобод громадян // Право України. – 2015. -№9. – С.21-23.
6. Букач В.В. Особливості забезпечення поліцією конституційних політичних прав та свобод громадян // Захист прав, свобод і законних інтересів громадян України в процесі правоохоронної діяльності: Матер. Між нар. наук.-практ. конф. / Голов. ред. І.Г. Кириченко. – Донецьк: ДІВС, 2016. – С.594-602.
7. Волинка К. Забезпечення прав і свобод особи в Україні: теоретичні та практичні аспекти // Право України. – 2017.- № 11.- С.30-33.
8. Гуренко М.М. Теоретико-правові проблеми гарантій прав і свобод людини та громадянина: Монографія. – К., 2014.
9. Добрянський С. Інститут прав людини у сучасному міжнародному праві // “Ї”. Незалежний культурологічний часопис. – 2016. – № 21. – С.206 – 210.
10. Добрянський С. Міжнародні стандарти прав людини: до характеристики деяких сучасних тенденцій розвитку // Проблеми державотворення та захисту прав людини в Україні: Матеріали VIII регіональної науково-практичної конференції. – Львів, 2014. – С. 22 – 25.
11. Забезпечення органами внутрішніх справ міжнародно-правових стандартів прав людини при охороні громадського порядку: Науково-практичний, документально-джерельний та навчально-методичний комплекс: У 3-х ч. / Відп. Ред. Ю.Римаренко, Я.Кондратьєв, Ю.Шемшученко. – К., 2016.
12. Заворотченко Т.М. Правоохоронні органи як гарант захисту прав людини // Наук. вісник Юрид. акад. МВС: Зб. наук. праць. – 2017. - № 1 (7). – С. 132-137.
13. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмена: теорія і практика: Монографія. – Х.: Вид-во НУВС, 2015.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <http://www.info-library.com.ua/books-book-157.html>
2. http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
3. http://www.big-library.com.ua/book/45_Prikladna_etika.
4. http://the-law.at.ua/load/juridichna_literatura/juridichna_deontologija/16.
5. Сайт Асоціації українських моніторів дотримання прав людини в діяльності правоохоронних органів // <http://umdpl.info/index.php?d=1324717065>.
6. Юридическая деонтология, статьи по юридической деонтологии // <http://yurist-online.com/uslugi/yuristam/literatura/deont/>.
7. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
8. <http://www.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.
9. <http://www.library.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія»